

Sygn. I C 912/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w S. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia (del). Hanna Kaflak-Januszko
Protokolant:	sekretarz sądowy Agata Dauksza

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2020 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko D. G. (1)

K. G. (1)

o ustalenie

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda A. G. na rzecz pozwanych D. G. (1) i K. G. (1) solidarnie 10.834,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote 00/100) kosztów procesu,

III. przyznaje radcy prawnemu M. J. ze Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w S. 7.200,00 zł (siedem tysięcy dwieście złotych 00/100) powiększone o stawkę podatku od towarów i usług nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Na oryginale właściwy podpis

I C 912/19

UZASADNIENIE

Powód A. G. 10.07.2019 r. pozwał D. G. i K. G. (k. 128 dopozwany) o ustalenie nieważności umowy, którą K. G. (1) darował synowi D. G. (1) nieruchomości, twierdząc, że jego ojciec K. G. (1) zachorował psychicznie, co w ten sposób wykorzystał D. G. (1), przejmując gospodarstwo poprzez spisanie aktu notarialnego. Uzasadniał, że to on zajmował się gospodarstwem rolnym w oparciu o umowę dzierżawy z ojcem (którym się opiekował) na okres 2014-2024 oraz uzyskiwał dopłaty, przy tym korzystał z własnego sprzętu, a brat wyłudził od ojca nieruchomości i bezpodstawnie wypowiedział mu tę umowę.

Doprecyzował, że przekazanie gospodarstwa odbyło się poprzez 3 akty notarialne, zawarte 5.10.2018 r. i 2 z 8.10.2018 r.

Pozwani wniesli o oddalenie powództwa, zaprzeczając okolicznościom, które miały uzasadniać, że K. G. (1) złożył nieważne oświadczenie woli, a przede wszystkim kwestionując interes prawny powoda do żądania ustalenia, w tym poprzez ingerencję tak daleko w prawa podstawowe K. G. (1) w zakresie oceny stanu jego zdrowia.

Sąd ustali, co następuje:

A. G. i K. G. (1) 29.12.2014 r. zawarli nieodpłatną umowę na 10 lat dzierżawy gospodarstwa rolnego o pow. 49 2019 ha, położonego w R., W., dla którego prowadzona jest księga wieczysta kw (...) w zakresie 40 5319 ha.

dowód : umowa – k. 5

Od 8.06.2016 r. do 20.07.2016 r. K. G. (1) przebywał w szpitalu z rozpoznaniem : epizod depresyjny ciężki z objawami psychotycznymi. Miał 74 lata, podał, że do tej pory psychiatrycznie nie był leczony, ale w ostatnim czasie nagromadziło się wiele problemów (kłopoty finansowe, wypadek syna). Na leczenie trafił z Oddziału Chorób Wewnętrznych, gdzie przebywał od 30.05.2016 r. do 8.06.2016 r.

Po zastosowaniu farmakoterapii objawy ustąpiły. W wypisie stwierdzono, że wskazane jest dalsze leczenie w poradni zdrowia psychicznego.

dowód: karta informacji szpitalnej - k. 14-15

K. G. (1) do szpitala trafił po urodzeniu się jego kolejnego dziecka.

Obwiniął się za wypadek syna.

dowód: zeznania A. L. (1) – k. 225-226

Po wyjściu ze szpitala był wylękniony, przyciszony, wyobcowany. Podobnie było po wyjściu z aresztu.

dowód : zeznania J. K. – k. 222v-224v, Z. K. – k. 224-225, A. L. (1) – k. 225-226

W akcie notarialnym z 5.01.2017 r. K. G. (1) darował córce A. i małoletnim dzieciom (S., W., P., K.) zabudowaną działkę rolną z nieruchomości dla której w Sądzie Rejonowym w S. prowadzona jest księga wieczysta (...)

dowód : akt notarialny k. 104-107

W akcie notarialnym z 14.02.2017 r. K. G. (1) jako współwłaściciel już tylko 3/8 powyżej wskazanej działki - darował A. L. (2) (matce swych małoletnich dzieci) i A. G. po 1/8 udziału.

dowód : akt notarialny k. 108-110

K. G. (1) sam ustalał formalności związane z zawieraniem tych aktów notarialnych, jak i innymi sprawami, w tym urzędowymi.

dowód: zeznania A. L. (1) – k. 225-226

K. G. (1) pełnił funkcję sołtysa i radnego, także po wyjściu ze szpitala.

dowód : zeznania A. L. (1) – k. 225-226, S. B. (1) – k. 226-226v, J. B. – k. 228, D. G. (2) – k. 228-228v,

W liście z 12.06.2018 r. z aresztu K. G. (1) pisał do syna D., jakie sprawy ma mu pozabłatwić, w tym sporządził dla niego pełnomocnictwo w tym celu.

dowód : list - k. 100-102

Listem z 17.05 J. K. - sąsiad pomagający K. G. (1), w związku z jego działalnością (także gospodarczą w zakresie wydobywania żwiru, jak i rodzinie), powiadomił D. G. (1), że był z K. G. (1) w banku i ten po ustaleniu, że A. G. wypłacił 70 000 zł - cofnął mu pełnomocnictwo.

dowód: list - k. 103, zeznania J. K. – k. 222v-224v

K. G. (1) aresztowany został w 2018 r. i 5.10.2018 r. wyszedł z aresztu. Unikał kontaktów z ludźmi.

dowód : zeznania A. L. (1) – k. 225-226

5.10.2018 r. w formie aktu notarialnego D. G. (1) na podstawie pełnomocnictwa notarialnego z 2.10.2018 r. od K. G. (1):

1 – darował na swą rzecz nieruchomości, dla której w Sądzie Rejonowym w S. prowadzona jest księga wieczysta (...) (w zakresie kolejnych działek) oraz ruchomości (maszyny rolnicze) oraz ustanowił służebność osobistą mieszkania na rzecz mocodawcy,

2 – zmienił treść umowy darowizny i oświadczenia o ustanowieniu służebności osobistej, zobowiązując się tytułem polecenia przekazywać środki finansowe na rzecz małoletnich dzieci mocodawcy aż do czasu uzyskania przez nie pełnoletniości w łącznej kwocie 1 500 zł.

Gdyby notariusz, który sporządzał te akty, a wcześniej sporządził akt notarialny z pełnomocnictwem od K. G. (1) miał wątpliwości co do jego stanu po wstępnie prowadzonej rozmowie, nie przeprowadziłby tej czynności.

dowód : akty notarialne – k. 58-72, zeznania A. B. – k. 221v-222

8.10.2018 r. w kolejnych aktach notarialnych w kancelarii :

1 – K. G. (1) wobec D. G. (1) jako właściciela nieruchomości, dla której w Sądzie Rejonowym w S. prowadzona jest księga wieczysta (...) – oświadczył, że zrzeka się ustanowionej na jego rzecz służebności osobistej mieszkania,

2 – K. G. (1) darował D. G. (1) swój udział 1/8 w nieruchomości, dla której w Sądzie Rejonowym w S. prowadzona jest księga wieczysta (...).

Notariusz nie stwierdził żadnych okoliczności, prowadzących do wątpliwości, że K. G. (1) nie jest w stanie złożyć oświadczenia woli.

Dowód: akty notarialne – k. 6-11, zeznania M. P. – k. 182-184

K. G. (1) przeprowadził też transakcje sprzedaży ziemi na rzecz obcych nabywców, m.in. w 2016 r. przed pobytem w szpitalu.

dowód: zeznania J. K. – k. 222-224v, Z. K. – k. 224v-225, B. Ł. – k. 228-229, Z. Ł. – k. 229-229v

D. G. (1) ze skutkiem na 18.01.2019 r. wypowiedział powyższą umowę dzierżawy jako aktualny właściciel.

dowód: pismo – k. 113

Drugi pobyt K. G. (1) w szpitalu psychiatrycznym nastąpił od 25.03.2019 r. do 31.05.2019 r. z rozpoznaniem – zaburzenia depresyjne, ciężki epizod bez objawów psychotycznych. W wywiadzie nadal wspominał o nawarstwieniu problemów, w tym - że w związku z działalnością gospodarczą nałożono na niego 70 000 zł kary, wypadek 11-letniego syna, który wpadł pod maszynę i miał kilkadziesiąt szwów po urazie twaroczaski, jak i już był po zwale przebyty w 2017 r. w ZK C.. Odnotowano, że obecny stan zdrowia zaczął pogarszać się od ok. pół roku.

Po wypisaniu skierowano go do dalszego leczenia ambulatoryjnego przy świadomości jasnej.

dowód: karta informacji szpitalnej - k. 16-17

Spośród osób, które miały kontakt z K. G. niektóre uważały, że zachowuje się on dziwnie, ale nikt nie miał wątpliwości, że nie jest on w stanie sam działać i należy przeprowadzić jego ubezwłasnowolnienie. Dziwne wydawało się im zachowanie K. G. (1), gdy stał się bardziej wycofany z codziennego życia, co nastąpiło w czasie związanym z aresztowaniem.

dowód : zeznania A. J. – k. 222-222v, M. K. – k. 222v, I. K. – k. 222v, J. K. – k. 222v 223v, Z. K. – k. 224v-225, A. L. (1) – k. 225-226, S. B. (1) – k. 226-226v, S. B. (2) – 226v-227, K. G. (2) – k. 227-228, J. B. – k. 228, D. G. (2) – k. 228-28v, B. Ł. – k. 228v-229, Z. Ł. – k. 229-229v, A. W. – k. 229v, powoda A. G. – k. 229- 230v, 232 pozwanego D. G. (1) - k. 230v-232v

Gdy K. G. (1) trafił do aresztu urwał się jego kontakt z A. G., a w tej sytuacji D. G. (1) zdecydował się przyjechać ze Szwecji, gdzie pracował, by pomóc ojcu i zajął się jego sprawami. Opiekę zapewnił mu do czasu rozpoczęcia przez K. G. (1) odbywania kary pozbawienia wolności, w tym poprzez sąsiada, który dowoził zakupy. Starał się też przypominać, by K. G. (1) zażywał leki na depresję. A. L. (1) związała się z czasem z nowym partnerem, ale nie zmieniła miejsca zamieszkania. A K. G. (1) miał obawy przed powrotem do aresztu, w tym w związku z tym, że domownicy mogą zgłaszać zarzuty co do jego zachowania. W tamtym okresie, gdy pojawiło się kołatnie serca, trafił drugi raz do szpitala psychiatrycznego.

dowód: zeznania D. G. (1) – k. 230v-232

K. G. (1) był badany przez psychiatrów w opinii z badania 15.02.2018 r. i nie stwierdzili przeszkód, by brał udział w czynnościach co do zarzutów przeciw wolności seksualnej i obyczajności sprzed kilku lat, w tym z okresu 2014-2015. Odnotowano : świadomość jasna, orientacja pełna.

dowód: opinia sądowo-psychiatryczna ze sprawy II K 14/18 – k. 284-289

K. G. (1) uważa, że nie ma powodów, by zmienić decyzję o przekazaniu spornych nieruchomości synowi D. G. (1). Podejmując tę decyzję, miał na uwadze, że inni członkowie rodziny także otrzymali część nieruchomości.

dowód : zeznania K. G. (1) – k. 340v-341

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie podlegało uwzględnieniu.

Mając na uwadze rodzaj powództwa z art. 189 kpc sąd wstępnie uznał, że powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia jak w treści żądania pozwu, gdyż jako syn powołał się na nadużycie wpływu drugiego syna wobec ojca, który przy tym zaniemógł na zdrowiu psychicznym. Sąd nie miał wówczas żadnej wiedzy o pozwanym, a nawet kontaktu z nim, by poprzez pierwsze spostrzeżenia zweryfikować twierdzenia powoda. Wprawdzie podważał on czynności sporządzone w formie aktów notarialnych, co prowadziło do konieczności zachowania właściwego dystansu w ocenie potrzeby dalszego prowadzenia postępowania, ale także przedłożył dokument ze szpitala sygnalizujący, że u ojca pojawił się epizod z załamaniem oraz informację o zakończeniu wieloletniej umowy, uprzednio z nim zawartej.

Mimo zapoznaniu się z odpowiedzią na pozew i dokumentami przedstawiającymi pełniejszy kontekst sporu, nadano jednak bieg wnioskowi dowodowemu, by pozyskać szerszy materiał dowodowy do zweryfikowania, czy pojawiła się sytuacja, uzasadniająca ingerencję sądu w przeprowadzone czynności prawne. Sąd miał bowiem na uwadze, że K. G. (1) znalazł się w trudnej sytuacji życiowej i należy sprawdzić, czy mógł działać nie tylko świadomie, ale i swobodnie - dysponując swoim majątkiem. Zeznania z pierwszej rozprawy (i jedno złożone przed nią na piśmie) nie przyniosły jednak informacji stwarzających podstawy do dalszej ingerencji sądu w decyzję K. G. (1) jako właściciela. Powód musiał mieć chyba podobne odczucie skoro zgłosił po czasie dalszych świadków - mimo, że niektórzy świadkowie jakby sprzyjali tezie o niedyspozycji K. G. (1), skoro nie przyjmowali do wiadomości, że jako właściciel miał prawo

zadysponować majątkiem na rzecz innego syna niż powód. Kontakt z K. G. (1) na kolejnym terminie rozprawy przyniósł definitywne potwierdzenie niezasadności powództwa w stopniu, który można określić – oczywistym (pозwany wypowiadał się rzeczono i z rozeznaniem mimo utrudnień wynikających z kontaktu zdalnego w trybie online).

Zgodnie z art. 82 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

O tym jak wysoki jest próg, przy którym uznaje się, że dana osoba nie jest w stanie samodzielnie się dookreślać, świadczy już bezpośrednia redakcja tego przepisu poprzez słowo „wyłączenie”. Dla objaśnienia skondensowanego przepisu, czytelnego dla prawnika - można zacytować za komentarzem do tego przepisu w L. pod red. K. O.:

1. Pod pojęciem braku świadomości lub swobody albo niemożności swobodnego powzięcia decyzji rozumieć należy taki stan umysłowy, który uniemożliwił składającemu dokonanie oceny znaczenia złożonego oświadczenia (tak B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, w: System PrCyw, t. I, 1985, s. 655). Nie jest konieczne stwierdzenie całkowitego ustania czynności mózgu. Jak trafnie zwrócił uwagę SN w wyr. z 7.2.2006 r. ((...), L.), stan wyłączający świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli nie może być rozumiany dosłownie, wobec czego nie musi oznaczać całkowitego zniesienia świadomości i ustania czynności mózgu. Wystarczy istnienie takiego stanu, który oznacza brak rozeznania, niemożność rozumienia posunięć własnych i posunięć innych osób oraz niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania.

2. Oświadczenie złożone przez osobę w stanie depresji nie jest automatycznie nieważne jako złożone w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Stan depresji nie jest równoznaczny z permanentnym brakiem świadomości podejmowanych decyzji. W celu ustalenia, czy oświadczenie woli złożone przez osobę w stanie depresji było skuteczne należy zbadać, czy w chwili składania tego oświadczenia osoba ta znajdowała się w stanie umożliwiającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli (wyr. SA w Gdańsku z 9.3.2011 r., (...), L.).

3. Choroba psychiczna albo innego rodzaju zaburzenia nie powodują automatycznie, że osoba, która złożyła oświadczenie woli, uważana być powinna za składającą to oświadczenie w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Konieczne jest ustalenie, czy w chwili wyrażania oświadczenia działała ona z dostatecznym rozeznaniem. Nie jest bowiem wykluczone, że mimo choroby psychicznej lub innych zaburzeń oświadczenie złożone zostało przez osobę działającą świadomie i swobodnie (tak trafnie SA w B. w wyr. z 15.10.2015 r., (...), L.).

4. Zdaniem B. L.-P., w każdym przypadku badania, czy oświadczenie woli złożone zostało w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, sąd obowiązany jest skorzystać z pomocy biegłych lekarzy psychiatrów (B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, w: System PrCyw, t. I, 1985, s. 657). Jednak w orzecznictwie dopuszcza się uznanie oświadczenia za złożone w stanie wyłączającym swobodne powzięcie i wyrażenie woli na podstawie innych dowodów niż opinia biegłych (tak SN w wyr. z 26.1.1999 r., (...), OSNAPiUS 2000, Nr 6, poz. 215; pogląd SN akceptują S. Rudnicki, R. Trzaskowski, w: Gudowski, Komentarz, 2014, Ks. I, art. 82, Nb 1, s. 678).

Mając na uwadze przedstawione poglądy orzecznictwa i doktryny wobec okoliczności niniejszej sprawy, w pierw należy wskazać, że z pkt 4 sąd podziela stanowisko, że w tym przypadku nie było potrzeby powoływania biegłych. A opinia B. L.-P. z pewnością może mieć znaczenie, gdy dochodzi do stwierdzenia okoliczności świadczących o nieważności. Chodzi bowiem o poruszanie się w zakresie praw podstawowych, gdzie należy mieć na uwadze przede wszystkim ochronę osoby, której ma dotyczyć podważenie jej zdolności do czynności prawnych. I należy mieć na uwadze granice w poddawaniu danej osoby badaniu medycznemu, zwłaszcza w procesie cywilnym, gdzie właściwie należy postrzegać problem głównie poprzez określenie skutków ciężarów dowodowych. Zgodnie z art. 298 kpc : oględziny osoby mogą odbyć się tylko za jej zgodą.

Skoro zatem sam K. G. (1) mimo upływu czasu nie widzi potrzeby weryfikacji przeprowadzonych przez siebie czynności, to należy zauważyć, że przesłanka interesu prawnego po stronie powoda do ustalania nieważności przestaje działać, jak i sankcjonowanie dalszego prowadzenia postępowania, w tym dowodu z opinii biegłego. Nic bowiem nie daje mu wówczas podstawy do podważania czynności innej osoby z powołaniem się, że w momencie dokonywania czynności nie mogła ona złożyć ważnego oświadczenia woli (a skuteczność wypowiedzenia umowy dzierżawy podlega umowie, której dotyczy). Przy tym materiał dowodowy zebrany w sprawie nie dawał żadnego asumptu, by poddać K. G. (1) badaniu biegłego psychiatry. Wiedza na temat depresji i jej skutków jest ogólniedostępna¹ i pozostaje tylko w oparciu o ogół informacji ocenić, czy w przypadku danej osoby doszło do art. 82 kc na tle depresji (przy założeniu, że to w ogóle możliwe, gdyż tak głęboki stan chorobowy, by doszło do nieważności, mógł oznaczać wejście innego schorzenia, a mimo adnotacji o objawach psychotycznych w trakcie pobytu w szpitalu nie było informacji o zerwaniu kontaktu powoda z rzeczywistością). Sąd mógłby omawiać dowód po dowodzie ze wskazaniem, że nie przynosi informacji o stanie K. G. (1) jak wskazany w art. 82 kc lub jest potwierdzeniem, że na bieżąco i z rozeznaniem prowadził on swoje sprawy, jak i starał się zakończyć czynności związane z pełnieniem funkcji społecznych. Zmiana w jego odbiorze, jaka nastąpiła w związku z popełnieniem czynu zabronionego, wpisuje się natomiast w naturalne i oczywiste reakcje, a nawet w ten sposób jest przejawem prawidłowości reakcji pozwanego wobec prowadzonego przeciw niemu postępowania karnego. Dlatego też należało pominąć dowody, które powód zgłosił po przeprowadzeniu dowodu z zeznań licznych świadków i stron, gdy pozostał tylko dowód z zeznań K. G. (1), zwłaszcza że nie było żadnego usprawiedliwienia dla tak spóźnionego powołania świadków wobec dużej liczby przesłuchanych. Widoczne przy tym było, że powód nieprawidłowo postrzega podstawy swego działania, gdyż nie mógł się pogodzić z rozwiązaniem z nim umowy dzierżawy i utratą dochodów związanych ze sporną nieruchomością. Nie chciał przy tym przyjąć do wiadomości, że zachowanie ojca było oczywiste², skoro syn D. zapewnił mu pomoc, gdy jej tak dotkliwie potrzebował. Mógł się więc poczuć bezpieczniej, wybierając opcję, by oprzeć się na nim, gdy został sam w tak trudnym momencie życia, który powód wykorzystał, by pobrać dodatkową kwotę pieniędzy z rzekomym przeświadczeniem, że jest to uzasadnione interesami prowadzonymi z ojcem.

Wobec zakresu faktów istotnych sąd poprzestał na przedstawionej ocenie zeznań, choć zauważyć należy wątpliwości co tych z nich, które opierały się na subiektywnym odczuciu świadków, jakie zachowanie należy uznać za dziwne.

Można też analizować kontrowanie przez pozwanego wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w oparciu o art. 233 § 2 kpc, który bardziej by się wizualizował, gdyby sąd dopuścił ten dowód, a pozwany skutecznie zanegował dostęp do dokumentacji, nie stawiał się na badanie. Wówczas należałoby także w oparciu o obszerny materiał zgromadzony w sprawie nie wyciągać negatywnych skutków procesowych dla pozwanego (a przy tym dowód z opinii nie mógł być przeprowadzony, gdyż biegły powinien w sprawie jak niniejsza mieć na uwadze całokształt informacji o pozwanym)³. W nawiązaniu do tego omówienia sąd nie wystąpił o dokumentację medyczną wnioskowaną przez powoda. Poza kwestią jej szczególnej ochrony i znaczenia sprzeciwu pozwanego na jej pozyskanie (także w nawiązaniu do art. 233 § 2 kpc), należy też zwrócić uwagę na brak proporcjonalności, by sąd na kanwie okoliczności ze sprawy (vide wnioski z materiału dowodowego pod kątem podstawy do działania sądu) - uzyskiwał i umożliwiał wgląd we wrażliwe dane osobowe. Sama podstawa, by przesłać taką dokumentację na żądania sądu, nie zwalania sądu z weryfikacji zasadności wniosku o pozyskanie danych podlegających szczególnej ochronie⁴.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Koszty na rzecz pozwanych zasądzono na podstawie art. 98 § 1 w zw. § 2 pkt. 7 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych, przyjmując, że przedmiot żądania dotyczył jednej umowy i obrona pozwanych opierała się na tożsamym stanie faktycznym i prawnym sprawy. Gdyby jednak uznać, że każdy pozwany mógł stawić się z innym pełnomocnikiem, to sąd odwoła się dodatkowo do art. 102 kpc (jak i pokrywającego się nakładu pracy), gdyż ze sprawy - procedowanej na wokandzie z powodem w tym samym dniu - miał informacje od niego o pozyskaniu środków i oczekiwaniu na dalsze, ale jednocześnie wiedzę o jego niemałym zadłużeniu i oświadczenie z niniejszej sprawy do wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych.

W konsekwencji nie było podstaw do obciążenia stron nieuiszczonymi kosztami sądowymi i należało przyznać pełnomocnikowi powoda od Skarbu Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na podstawie § 8 pkt 7 w zw. § 4 ust. 3 z rozporządzenia w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

1np. (...) i por. (...)

2 (...) - na kanwie tego orzeczenia można zauważyć, że nieszczęście procedury ubezwłasnowolnienia wytrąca argumentację do wykazywania podstaw z tego zakresu w innym postępowaniu

3 por. teza 2 i 3 do art. 298 kpc w komentarzu L. pod red. A. M., jak i w nawiązaniu do art. 306 kpc

4 sąd nie rozwinie wywodu w nawiązaniu do regulacji chroniących dane osobowe, współtworzonej przez orzecznictwo międzynarodowe, poprzestając na przytoczonej podstawie krajowej i bez odwołania się do ochrony konstytucyjnej, uważając, że regulacja z zakresu ustawy proceduralnej dla spraw cywilnych jest wystarczająca na kanwie sytuacji procesowej niniejszej sprawy